

Arye QUT: “Azərbaycan sübut etdi ki, həqiqi sivilizasiyalararası dialoq nümunəsidir”

Aprelin 27-də “İsrailin səsi” dövlət radiostansiyasının “Beynəlxalq saat” verilişində aprelin 25-27-də Bakıda keçirilən BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumunun yekunları geniş şərh olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, “İsrailin səsi” radiostansiyasının daimi şərhçisi, bu ölkənin “Cəmiyyət üçün beynəlxalq layihələr” qeyri-hökumət teşkilatının başçısı, beynəlxalq münasibətlər sahəsində tanınmış ekspert Arye Qut bildirib ki, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu çox mühüm beynəlxalq tədbir, dönyanın intellektual elitarası üçün həqiqi və real məkanıdır. Burada siyasetçilər, dövlət başçıları, keçmiş xarici işler nazırları, mədəniyyət xadimləri, vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələri görüşürənlər. Arye Qut deyib: “Bu gün dünyada praktiki olaraq elə bir intellektual məkan yoxdur ki, orada dünya birliyi üçün multikulturalizmin müqayisəli tədqiqi, qlobal təhsil, vətəndaş cəmiyyəti və biznes, təhlükəsizlik və inkişaf, qlobal miqrasiyada şəhərlərin rolu, sülh üçün şəraitin yaradılması və terrorun qarşısının alınması, zoraki ekstremist təbliğatın qarşısının alınmasında jurnalisticanın rolu, informasiya məkanında qloballaşma şəraitində aktual media məsələləri kimi mühüm problemləri həll etməkdən ötrü dönyanın 140 ölkəsinin siyasi, elmi, intellektual və biznes elitarasının nümayəndələri görüşsünlər”.

İsrail ekspertinin sözlərinə görə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı parlaq, bənzərsiz, konkret və yaddaqalan olub. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, Azərbaycan əsrlər boyu dinlər, mədəniyyətlər və sivilizasiyaların bir araya gəldiyi məkan olmuşdur. Biz Şərq ilə Qərb arasında yalnız coğrafi körpü deyil, həm də mədəniyyət körpüsüyük. Əsrlər boyu müxtəlif dinlərin və mədəniyyətlərin nümayəndələri Azərbaycanda sülh şəraitində və leyaqətlə yaşayırlar. Dini döyümlülük və multikulturalizm burada hər zaman mövcud olmuşdur. Multikulturalizm sözü mövcud olmadığı bir zamanda belə, həmin ideyalar daim yaşayıb. Bunun neticesidir ki, bu gün

Azərbaycan çoxmillətli və çoxkonfessiyalı ölkədir. Burada bütün dinlərin və etnik qrupların nümayəndələri sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşayırlar. Bu, bizim ən böyük sərvətimizdir.

Azərbaycanın paytaxtı Bakının son bes ildə real beynəlxalq meydana, beynəlxalq humanitar əməkdaşlıq üçün “intellektual Davosa” çevrildiyini vurgulayan Arye Qut deyib: “Azərbaycan rehberliyi tərəfindən yürüdülən tolerantlıq və multikulturalizm ideyasının təbliği siyaseti Azərbaycan dövlətinin tolerantlığının və multikulturalizm siyasetinin qorunub saxlanması, bu siyasetin müasir və güclü Azərbaycan modeli nümunəsində dənəyada daha da inkişaf etdirilməsinə və təbliğine yönələn strategiyanın əksidir. BMT-nin Qlobal Forumu mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq nümunəsi nümayiş etdirməkdən ötrü Azərbaycan üçün daha bir real imkandır. Bu gün təkzibolunmaz faktdır ki, Azərbaycan mühüm və əvəzolunmaz rol oynayır və beynəlxalq birlik bunu tanır. BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının növbəti forumunun məhz Azərbaycanda keçirilməsi faktını Odalar Yurdunun beynəlxalq arena-da geosiyasi uğuru kimi qiymətləndirmək olar.

Azərbaycanda multikulturalizm haqqında suala cavab verən Arye Qut qeyd edib ki, əslən Azərbaycandandır və həmişə fərqli edir ki, Azərbaycanda yəhudilərin icmasının ənənələrinə diqqət və qayğı ilə yanaşırlar. A.Qut deyib: “Azərbaycan bir çox dinlərin və xalqların nümayəndələri üçün Vətən olub və olmaqdadır. Qədim Azərbaycan torpağında yəhudi dini və islam, atşəprəstlik

və xristianlıq dinc yanaşı mövcud olub. Bu gün də bu torpaq məsli görünməmiş tolerantlıq və dini düzümlülük səyləri nümayiş etdirmeye davam edir. Dünyada yəhudilərin yiğcam yaşadığı yeganə və unikal yer olan Qırmızı Qəsəbə Azərbaycanın fəxridir”.

Forumda bir çox ölkələrin alımları İtalya, Litva, Portuqaliya və Almaniya kimi ölkələrin təcrübəsini Azərbaycanın multikulturalizm və tolerantlıq modeli ilə müqayisə ediblər. Amma belə bir faktı nəzərə almaq lazımdır ki, həmin ölkələrdən fərqli olaraq, Azərbaycan Ermənistənən silahlı təcavüzü ilə üzləşib. Biz, BMT-nin Qlobal Forumunun iştirakçıları kimi, Ermənistən Respublikasının atəşkəs rejimini pozmasının və dinc əhalini atəşə tutmasının şahidi olduğumuz. Hətta forum günlərində Azərbaycanın sərhəd kəndlərini atəşə tutmağa davam edən Ermənistən ilə ağır və qanlı ərazi münaqişəsinə və Azərbaycan ərazilərinin 20 faiziň işgal olunmasına baxmayaq, ikili standartlardan əziyyət çəkən və çox mürəkkəb və kövrək əhatədə yerləşən ölkə öz siyasetini itirmədi, həqiqi sivilizasiyalararası və dinlərarası dialoq nümunəsi olmağa davam etdi”.

Arye Qutun sözlərinə görə, insanların yalnız eyni dinin bu və ya digər cərəyanına məxsus olması səbəbindən məhv edildiyi qanlı və amansız zəmanəmizdə dünya bir çox ölkələrə həqiqi və real örnek, bir növ tərəqqi və inkişaf mayakı ola biləcək müasir, dönyəvi, tolerant və güclü Azərbaycanın həqiqi nümunəsini düzgün qiymətləndirməlidir.

“İsrailin səsi” dövlət radiostansiyasında şərhlərini yekunlaşdırıran Arye Qut bildirib ki, Azərbaycanın planetimizin rəngarəng mədəni palitrasını qorumağa qadir olan gələcəyin qlobal sivilizasiyاسının açarını tapmağa çalışan dönyanın intellektual və siyasi elitarası, o cümlədən tanınmış dövlət xadimləri, “beyin mərkəzləri”nin və nüfuzlu beynəlxalq teşkilatların rehberleri üçün beynəlxalq meydana çevrilmesi təkzibolunmaz faktdır və BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumunun keçirilməsi bunu bir daha sübut etdi.